

BESLUT

2019-12-09

Dnr: 19/02595

SAKEN

Rapport, SVT1, 2019-08-10, kl. 18.00 och 19.30, inslag om demonstrationer i Moskva; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Inslagen frias. De strider inte mot kraven på opartiskhet och saklighet.

INSLAGEN

Inslagen, som var likalydande, hade rubriken ”Moskva – Regimkritiska protester”. Följande sades.

(Programledare) – Till Moskva nu där minst 40 000 personer deltog idag i regimkritiska protester, trots tidigare massgripanden. Protesterna inleddes för mer än två veckor sedan efter beskedet att oppositionella kandidater inte får delta i nästa månads lokalval i Moskva. Dagens demonstration har till skillnad från tidigare protester fått tillstånd från myndigheterna.

ANMÄLAN

Anmälaren anför sammanfattningsvis att inslagen strider mot kraven på opartiskhet och saklighet på följande grunder.

- Det saknades källa till påståendet att 40 000 personer deltagit i protester. Enligt polisen i Moskva rörde det sig i själva verket om drygt 20 000 personer.
- Ryska demonstrationer kallas alltid för ”regimkritiska”, ett språkbruk som aldrig används för att beskriva protester i västerländska länder.
- Det påstods att oppositionella kandidater inte får delta i lokalval i Moskva trots att uppgifterna inte bekräftats av Moskvas valkommission.
- Det sades ingenting om att valkommissionen kunnat visa att oppositionella kandidater fabricerat sina namnlistor.
- Oppositionen hade tillstånd att demonstrera den 10 och 11 augusti 2019.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) anser att inslagen överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet och anför följande.

Det uppgavs i inslaget att minst 40 000 personer deltog i protesterna, vilket var en uppgift från TT. Under dagen figurerade flera uppgifter om antalet demonstranter. Flera medier rapporterade om ett ännu större antal demonstranter och därför sa programledaren minst 40 000. SVT återgav inte den ryska polisens officiella siffra eftersom lång journalistisk erfarenhet visat att polisen i Moskva underdriver antalet demonstranter och att siffran därför riskerar att vara missvisande. Andra medier rapporterade att det var mellan 50 000 och 60 000 demonstranter på plats.

Demonstrationen den 10 augusti 2019 var en protest mot att kandidater som är i opposition till Rysslands president och hans närstående parti inte fick ställa upp i lokalvalen. Ordet regim användes i betydelsen av ett "fast styre".

Att oppositionella kandidater inte fick delta i nästa månads lokalval i Moskva är en korrekt uppgift. Att valmyndigheten underkänt ett 50-tal politikernas namnlistor är väl känt i Ryssland och internationellt. SVT gick inte in på detta i de aktuella inslagen. Dock har SVT likt flera andra medier i andra sammanhang utvecklat skälen till varför ledande oppositionspolitiker inte gavs möjlighet att kandidera i lokalvalet.

I inslaget förekom ingen uppgift om att demonstrationen den 10 augusti skulle varit olaglig.

Anmälaren behandlar ämnen och frågor som går långt bortom vad ett bildsatt telegram på 22 sekunder mäktar med att redogöra för. Telegrammet var en dagsaktuell nyhetsuppdatering i ett ämne där SVT under lång tid haft en fortlöpande bevakning. Valet och den politiska utvecklingen i Ryssland har av SVT beskrivits genom flera berättelser med olika vinklar.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

SVT har i sitt yttrande visat grund för de sakuppgifter som framkom i inslagen. De strider därför inte mot kravet på saktighet. Det anmälaren anför medför inte heller att inslagen strider mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Ulrik von Essen, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt och Pia Rehnquist efter föredragning av Elin Ackerberg.

På granskningsnämndens vägnar

Ulrik von Essen

Elin Ackerberg

Originalhandling med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.